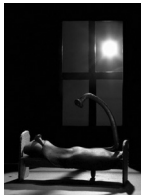

Def-im

Suat Kemal Angı

HEL/şİR

Def-im

Suat Kemal Angı

Hel Yayınları: 17 / Şiir: 4

Def-im - Suat Kemal Anđı

Genel Yayın Yönetmeni: Suna Güler-Hökenek

Kapak Görseli: Vlad Artazov

Kapak Tasarımı: Askercan Demir

Baskı: Net Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.

www.netmatbaacilik.net

Eylül 2014, Ankara

ISBN: 978-605-4734-17-7 Sertifika No: 26550

©Hel Yayınları

Bütün hakları saklıdır.

Hel Yayınları

8. Cad. 15 Sk. 67/5 Emek-Ankara

0533 624 38 22

E-posta: sunahelyayincilik@gmail.com

Def-im

Suat Kemal Angi

Suat Kemal Angı, 28 Aralık 1966'da doğdu. "Cahil Zaman"ları, "WALTER Benedix Schönflies BENJAMIN'LE YAŞAMAK", "Cadde"yi ve "Galileo'nun Karısı"nı yazdı. "Filozofun Köpeği"ni, "Fakir Sanat", "Yankının Kemikleri"ni, "Esrar Üzerine"yi ve (Pelin Angı'yla birlikte) "Wittgenstein'in Metresi"ni Türkçeye kazandırdı. Ankara'da yaşıyor.

D e f-i m

Palimpsest 1

TABUTUMA 9 ÇİVİ

Erosun Hali 5

Ölmeden Uyanmak 6

Bir Yazgıyı Paylaşmak 7

Son Vapura Yetiş 8

Selam Söyle Arkadaşlarına 9

Bir Kez Baktığım Her Şey Gibi 10

Akıldan Nefret Etmeye Başladım 11

Duyarkatım Çok Karanlık 12

Dudağımın Son Sözleri 13

DEFİN TÖRENİ

Benjamin Rüyası 17

Kafka Rüyası 18

Cioran Rüyası 19

Atina 20

Acıuçuranbalı 21

Hazar Akademisi 22

Kutup Çiçeği 23

Sarı Nehrin Mutluluğu 24

Z. 25

A. 26

Alfabe 27

Deus absconditus	28
Oogir	29
Caliban	30
Sicarius	31
Quasimodo	32
Rayuela	33
Sibylla	34
Hephaistos	35
Hektor	36
Paris	37
Gannavuji	38
Odysseus (Palimpsest)	39
Penelope (Palimpsest)	40
Sisyphos (Palimpsest)	43
U.a.ral	44
Dilemmamapapa	45
Kök Manzara	48
Satürn	49

DAĞILIŞ

Fil	53
Aşkmış	56
Buz (Müziği)	57
Léthé	58
Güneş Batınca	60

EVDE

Spinoza'ya Ağıt	67
Astroloji	68
Miou Miou	70
Kitap	71
Kuzey	72
Evde	73

Genç Kadın'a...

Palimpsest

“A.’nın cehenneme inişine tanık olmuştu; ama uzaktan, belli belirsiz bir duygudaşlıkla. Herkesin ilgisini çeken bir varlık olmaktan çıktığı an. Yaşarken kendi imgesine dönüşüverdiği, görünür olması gerekirken parlayıp sönüverdiği an. O an işte ellerim dalıyor saçlarına, derinlerini okşuyor ağır ağır, sarmaş dolaş, öpüşüyoruz, hızlı hızlı, derin duyumlarla. Birbirine karışmış soluklarımız içerisinde, sönüp gidiyorsak eğer, dönüşüyorsak kısa ve korkunç bir boğuluşla, ölüme, bu anlık ölüm güzel. Yapışmışsın bana, duyuyorum titremelerini, suda titreşen ay gibi... Ah, dirilmek yeniden kakhahanın içinde! Dibe çöken tuz gibi. Defetmek ölümlerimizi. Bir dahaki sefere kadar. Tatlıca, yumuşacık sille atmayı, kuşkanadıyla vurmaya icat etmeli. Ama bu alçak dünyada, yüce sentezler daha keşfedilmedi. Biz birbirimizde hayatın eksik yanlarını, yani bilgiyi, zevk yoluyla keşfettik. Bu yüzden bir dahaki sefer hep korkuttu beni! Çünkü sen, her gün, her saat değişiyordun. Kimi şeylerde daha kolay ortaya çıkan bu yağma, sende gizlice olupbitti. Aslında şey, bir şey daha vardı, galiba onu da sana anlatmam gerek. Seni nerenden nasıl tutarsam kırmam? Okullar yalan söylerse, ya benim gibi sen de eksik kalırsan, gidenler ve

sözcükler yüzünden! Dinle o zaman yalnızcı. Ara sıra, dağın şemsiyesi biçiminde köpüren şarap gibi, acımdan anlamı kaybedebilirim, o yüzden kısa keseceğim. Hayatımın en güzel ve en mutlu anları benden o kadar büyük çabalar istediler ki, hâlâ anımsıyorum. Bunları anımsıyorum, dolayısıyla seni anımsıyorum, bir mutluluk olarak değil, daha çok neşeli ve neredeyse katlanılmaz bir iş olarak. İki dudak sessizlik ve pudralı bir yüz olarak... Mutlu olmak niçin bu kadar yıpratıcı ve bu kadar zordu? Her şey oluyor ve yerini buluyorsa, bekleyebilmeye mecburduk yalnızca ve mutluluğun olgunlaşmasına. Ah, sakın bir el içinde sapsarı açacak, zeytinle iğdenin bir babasını anlayacak kadar vaktimiz olsaydı! Gündüz harflerin gölgelerinde, gece buğuevinin çatısında. Hani ben seviştiğin hayalettim? Unutursa serinliyor yüreğim. Hayalimi ölmeden yitiremedim. Ama mutluluğu yitirdiğimden beri daha sakın olmam gerekmez mi? Değilim. Çünkü her insan kendine yetecek kadar afyon taşır içinde, benimse kütüphaneye yaslanıyordu beşiğim. Nasihat ölülerin canlılara bıraktığı mirassa canım ve senin de kalabalıklaşıyorsa gömleğin, yüreğimden kıpırtısız dudaklarına akan bu yanıltıcı kitapla bakış yeter. Yıkıcı karakter, yaşamın yaşanmaya değer olduğu duygusundan ötürü değil, intiharın bile uğraşmaya değmez olduğu duygusundan ötürü yaşar. Ah, koca kafalı – ben kimseden bir şey öğrenemeyecek miyim? Bir gün, bir notada, sıyrılmış bir kemiğe rastlarsan? Ne gam! Dünyanın bütün mızıkaları kiralık! Kavruk adamların karayeri. Çiçekler. Nilüferler. Konuşkan bacak araları...”

*(Olivier Rolin, Julio Cortázar, Seneca, John Fowles,
Milorad Pavić, Christian Morgenstern, Charles Bandelaire,
Yusuf Has Hacıp, Walter Benjamin, Şule Gürbüz)*

TABUTUMA 9 ÇİVİ

“Adil olmak, insanların birbirlerinin
kaderini paylaşması demektir.”

John Rawls

Erosun Hali

son kez kendini verdin bana
dilenciye bozuk para verir gibi
parlak bedeninde
bir ustura keskinliği
öyle belli ki
çığlık var içinde
utandım ama
almak zorundaydım
ölmek için
birkaç yıl önce

Ölmeden Uyanmak

kucaklayan
bacaklarının arasına alan
ölüme her gece başını koyan
her sabah mezarını toplayan
ve gidip takvime bir çentik atan
arkadaşlarım var benim
bulamayacaksınız bir yastığa dair
yepyeni bir yalan

Bir Yazgıyı Paylaşmak

bana bir türlü başlayamadın
bir nöbet tuttuğuna inanmak isterim
inan bunu her şeyden çok isterim

oysa ben seni üç kez yedim
gözü önünde dünyanın
üç kez bitirdim
sabaha karşı içimde iki güneş
annemin yazgısını belledim

adil olmak gerekirse
bu bir sitem
bahçende susan kar kadar hafif
duymaya yetişemeyeceğin

Son Vapura Yetiş

ilk kez bir çadırda seviştim
yağmur yeni başlamıştı
sen doğmamıştın
ben çocuktum daha
çok kuzeyliydi
ateşten geldi
yanıma uzandı
bir şatonun bahçesi

öyle serindi ki
unuttum nasıldı yüzü
boşaldım dedim
kikirdedi
Tanya'ydı adı

harf harf çözülmeyen adın
anlat bana sesinle
nasıldı yüzüm

ama dağılmadan ömrüm
ama yanmadan aklım

sen de ilk kez
bizimle seviştin

Selam Söyle Arkadaşlarına

öyle yumuşak bakardı ki
dinlerdi dilimi memelerin
emerdim susmak yorunca
senin sonun yok derdi
çalındığın kentte yürüyen
bir mızıka iniltisi

ben tanrı olsam şimdi
seni karınca yapardım

günün patirtısından
çantana tıktığın ıvır zıvırdan
üzerinde çalışan kalabalığın ağzından
mektup yollayacağım sana

adil olmak gerekirse
bu bir mezar
bahçende bağırın tepe kadar yüksek
çıkmağa direnemeyeceğin

Bir Kez Baktığım Her Şey Gibi

seni kim keşfedecekse benden sonra
bıraktığım kirpikleri bulacak ağzında
beyaz bir kâğıt kesince kalbimi
dilin her değişinde diline
boğazında buruşacak gözlerim

seni kim keşfedecekse benden sonra
bıraktığım gözyaşlarını bulacak sırtında
yorulan bir kırlangıç konunca koluma
tahta bir masada bulacaksın kendini
dünyanın tüm peçetelerini okşamaya

iki el ıslanacak kalçada
iki diş kanayacak ağzında
iki göz kapanacak karşında
iki kürek toprak atacaklar
senin de boynuna

adil olmak gerekirse
bu bir hayal
bahçende ağlayan saat kadar gecikmiş
görmeye dayanamayacağın

Akıldan Nefret Etmeye Başladım

seni beklerken
bira bardağında gördüklerimi bir bilsen
insan gölgelerinden akan kanın namussuz heyecanı
seni beklerken
sokakta bulduğum öpücüğü bir görsen
kollarımın manzaradan söktüğü zehirli sarmaşığı
hiç bilmediğim sözcüklerin aklıma geliverişi
sarıldığım fotoğraflar atıyor
ölmek isteyip de ölemeyen fillerin çılgınlığını

adil olmak için
gözler koyuyorum kameramın önüne
belki beni yarın seversin
belki bana yarın dönersin
ve sessizliği öğreniyorum
sen benden çok nefes alarsın
sen benden taze nefes alarsın diye

Duyarkatım Çok Karanlık

bir külü kovaladım uzun süre
hayal kırığı kadar küçüldüm
varınca düştüğü yere
rüzgâr çıkmasaydı eğer
alıp getirecektim evime

biliyorum benim acım besliyor seni
ama bu boşluk senin değil ki
gerçeğin boşluğu içimdeki
bir orospu gelse yerine
otursa üzerime
kesmeden göğsümü gizli resimler
doyursa bedenimi öyküleriyle

adil olmak gerekirse
bu bir ışık
bahçende yanan orman kadar çılglık
yutmadan duramayacağın

Dudağımın Son Sözleri

ölümün karanlığına çare arama
cesetten mektup bekleyen budala olma
susarak öldürdüğünü unutma
mezarda özlemek olduğunu sanma

DEFİN TÖRENİ

*“Kendi yapıtımız içinde tüketiyoruz kendimizi,
ne görkemli, ölümcül oyun öyle. Ve ölmek
üzereyken bile, sana duyduğum tutkunun verdiği
armağanlardan daha büyüğü yok yaşamımda...”*

Julio Cortázar – Walter Benjamin

Benjamin Rüyası

Bazen allak bullak olur dünya.
Bir el bir ele değer,
bir kapı bir avluya açılır,
yırtılan kâğıt gibi kanar,
haritanın yüreği.

İkizini korumuş midyeye minnetim.
Özlediği batıktadır, aklı, yüreği, kemikleri.
Bin yıldır, teni.

Suyu sevesi gelir,
köprünün kirişini tutan dikişin.

Kafka Rüyası

Felaket, felaket, felaket!
Kuğuların ortasındaki böcek.
Zıpla sevgilim.

Bir salkım üzüm yedin uykunda.
Tadı damağında, kanı ağzında hâlâ.
Ama sabah oldu artık.
Ve dünya aynı dünya.
Uyan! Uyansana!

Cioran Rüyası

Sabah,
simsiyah
uyanır
çayırlar,
kirpikler
kıvrılıp
düşer
peygamberler
de susar,
dil susar.
Geceyi imbikten geçiren,
kum gözlü léthé.
Beni memelerimden çivileyen.
Kitapları öpen ellerimi kesen.
Uykumu ateşe verip giden.
Susar.
Söz
olur.
Karışır
canımın
külüne.

Atina

Bay A.'nın rüyası yok, uykusu var.
Olsaydı eğer, bir romansın peşinden
devrildiği söylenen, ama çok eskiden
gölgesi, kıskanç nar çiçeklerinin aşağıda
olduğuna yemin ettiği limana düşen,
bir Rosa ağacı varmış, diye başlardı.
Bu da Gotik bir masal olurdu ya!
Ondan geriye anlaşılmaz bir kitap,
bir de şu basit Roma duası kaldı:

Beynindeki korkuluğa düşlerini bağlasın,
şafağı söken tanrılar dilini de koparsın.

Acuurabalı

Ökse ardıcı. Yaşayan tek dostumsun sen.
Beni yiyip bitiren asalak bitkiden,
koru etimi, ellerimi sahiplen.

Uarsan eğer, kanarsın.
Acısız bir ânına sabahın resimlerinin.
Yan yana gelince kandıran sözcüklerin.
Korunaklı sandığıında bir gece, devrilen
gövdemden kesilmiş, soyulmuş ellerimden,
sihirli bir değneğin.

Az sonra sabah olacak. Acı bir kahve yapalım.
Dalımda sarılalım. Ve aşığıdaki limanı,
insafından kurtarıp, körlerin, sağırların,
sis dağılmadan alçakça, yeniden yaratalım.

Hazar Akademisi

Ben ağacım. Aramızda kalsın. Kalbini ikiye böldüğüm günahkârların bilgeliğine ortağım. O çocuk, cesaretini çöle borçlu yangın. Sen de kuşsun. Diğer kuşlar gibi, ter içinde. Sevişen göğüslerin, çocuğun ve benim üzerimden uçarsın.

Kutup Çiçeği

İnime girdi. Elinde bir kasap bıçağı. Sahiciydi.
Direnmek istedim. Çünkü hava güzeldi.
Ve ben bir kemiktim sadece. Uykusuz, is içinde.
Oysa sudan bile güzeldi. Uzandım soğuk dizlerine.
Derimi yüzdü ustaca. Kendim için değil, dostum.
Hayvanlar için dedi. Hangi hayvanlar dedim?
Kuzeyde bir ÷lke adı söyledi.

Sarı Nehrin Mutluluğu

Koynumda uyuyan mavi balık.
Gecedен planlayıp şölenlerini,
mızraklı avcılar gelir,
Sarı Nehrin kıyılarına.
Kendimi maviye boyamam bu yüzden.
Her sabah kesip bir damarımı.

Bir gün kollarım tükenecek.
Ve güneş beni her yerde bulacak.
Ama ben, çoktan hazırladım B planımı,
düşme diye toprağa.
Şimdiki zamanın hatırsız boşluğunda,
cesaretin ne güzel, korkuların ne güzel.
Düşkünlüğüm bu yüzden sana.

Z.

Bütün harfleri biliyor ama masum,
çok genç bir kız uyuyor uzakta.
İmlanın sıcak yatağında. Takvimin korumasında.
Belki biri var koynunda: kuzeyin sahte güneşi.
Ve başka biri aklında: güneyin dilenci eli.

Bir gazanın seyir yüksekliğinden bakınca ayrışıyor,
masalda, yan yana gelen evlerin, insanların, şehirlerin,
seslerin karmaşası. Tenin bile. Ve tesadüflerin.

Nasıl çıkılır imlasız o kadar yükseğe?

şiiir şiiiri okuyamazken
kahraman ihanete alışamazken
kimse alfabenin ilk harfinden
şair kadar korkamazken

A.

Kuzeyde, penceresi kanala bakan kütüphanede,
oturmuş kitap okuyor: Edward the Confessor.
Yeni gelmiş kuaförden, saçları artık dalgalanmıyor.
Bu çağda, parmakları yok etmek ne kolay.
Bir makas yetiyor, bir de alafranga bir imaj.

Aslında doktor. Aynı kentte.
Kemoterapi gören çocuklara ninni söylüyor.

Yanlış yatakların kokusudur kitaplar. İçinden
boğazlar, kanallar akar. Kanalları yapan da
aynı çözülen parmaklar. Kırılan saçlara,
kırılan kemiklere, kırılan aşklara dokunmuş.
Bir Genç Kadın kadar pişmanlık kokar.

Parmaklar yatağa düşmüş.
Sigaranın külüyle oynar.
Parmaklar tanrılara adanmış.
Kitapları tutar.
Parmaklar kanalın ızgarasında birikmiş.
Saçları toplar.

Alfabe

Nereme, nasıl baktın ki çatladı?
Kuzeyimde çiçek. Tarihimin kozası.

Hey, esrar kadar güzel harf! Söyler misin!
Bir rüya uykuya, nerede, nasıl dalabilir?

O yüzden, en çok şu rafı sevdim ben.
Fareler dizilir tatlı uykuyla.
Tanrılar, cam elbiseleriyle iner mezarlığa.
Su serperler ruhlara, yok avuçlarıyla.

Önümde sen yatarken. Nasıl akayım?
Düş. Eşim. Düş. Eşim. Düş. Eşim.
Kitap sınıırım oldu, düş eşim.
Kımıldamazsan. Çarpmayacak rüya.
Kalk ama, kalk ama, kalkama!

Deus absconditus

“Bana su ver, içeyim...”

Bugün bahçede ismimi unuttum. Çocuktum.
Bütün çiçekler gibi, tek başına sihirli. Amorf.
Eklesen yan yana birkaç an. Sadece bir pençe.
İstemedim. Oldum.

Yağmur dindi, sarı ve ıslak saçlar, bir anda,
kurulmaz bir keder içinde, başladığı gibi.

Oogir

“Gördüğüm kadarıyla, bir insandaki inançların tümünü yok etmek, yaşamının sonuna dek onu kısır bırakmak oldukça eğlenceli bir durum. Sana katılmadığım için kusura bakma...”

Sizden önce de korkmuş ve kaybolmuş taze etle beslendim ben. Yemeden önce ama, hepsini şu köprüden geçirdim. Gösterdim. Sesten, renkten, uçurumdan korkulmaz. Sözdür korkutan. Öğrettim. Tanrılar benden kurnazdı, teologlar da benden kör. Ama istencimizin dışındaydı kaybolmak. Bulunmak. Rastlamak. Doymak... Bu uğursuz ormanda, ah doymak! Hele karanlıkta! Arama. Bulamazsın yanıtı şehirdeki ağaçlarda. Şansına minnet et. Esirgediğine minnet et. Bekle. Feda ettiğini anımsatacak sana da. Açlık.

Caliban

(Dicle Koçacıoğlu'na...)

“Hani sığındığınız kaya,
Hani ilahlarınız nerede?..”

Akademnin ılıman ahırından bakınca, etrafı
suyla çevrili her toprak ada, her esinti fırtına.
Ben Caliban, aslında bir kız. Ah, kavrulmuş ağaç kabuğu!
Yaz kül oldu, kışsa su. Teninizde.
Resim yoktu, hiç olmadı. Ne isminizde ne imgenizde.
Bu kadarı bile yetti. Hissetmeye.

Sicarius

“Ah, farklı taşımalsın pişmanlığını...”

Karağaç. Kısa saplı balta. Ah, baba!

Ormandı eskiden buralar.

Bir masa yapmıştık kahvaltıya.

Sevişmiştik sonra, acıkıncaya.

Tekerlek en önemli keşifti.

Ateşse muamma.

Dizlerim kanyor uslu durdukça.

Quasimodo

“Gençsin, çekebileceğin kadar acı çek...”

Sonra düş yola. Tamamlanmamış, yarım kalmış,
ya da hiç başlamamış. İki bacağı aynı boyda. Olsun.
Yol böyle de biter. Kelebek değilsen, bir sırrın var mutlaka.
Metafor yok. Gerek de yok: kalp seni tutuyor avucunda.

İstiyorsan hâlâ, ay yoldan çıkarken, sevişebilirim seninle.
Ormandaki sağır ağacın altında.

Rayuela

“Bayan Léonie elime baktı, senin *memelerinin*
üstünde uyuyakalmış ellerimin içine...”

Bir çay kaşığı bıraktı. Eridik la Sibylle. Erimiştik. Nasıl unutursun? İyi bir Cortázar çevirisi, dünyanın en tatlı yemişidir demiştim sana, dudaklarından sonra. İnandığını sanıyorum. Dağınıklığın çünkü, heyecanlandırıyordu beni. Hiç fark etmedim: eksik miydin yanımda? Kısacık kestirip saçlarını, ilk sigaranı yaktın. Bir seçintiydi yumuşak, acı ağzında: ‘Borges, çift dilli, şanslı kerata, çok yavan, çok.’ Islak dumanı şaşkın yüzüme üfledin hınzırca: ‘Ama, dudaklarından sonra!’ Dilini emdim la Sibylle. Mutlulukla. Bütün bir kış. Bizi ayıracaklar sevgilim, şekerin tadından, limonun acısından. Bütün yazı sarılarak geçirelim bu çay fincanı odada.

Sibylla

“Zor, hatta olanaksız bir düşsel sadakat deneyine kalkıştım...”

Biliyorum. Tek dudaklı siyah bir kirazdım. Konuşmak neyime. Yetiyordu. Güneşin getirdiği uyku, yağmurun bağışladığı neşe. Sunmak neyime. Çökerdi bir gün benim de acılarım dibe. Ah!

Mektupların sahibini beklediği çekmece. Fısıldasaydın ya kulağına: beyaz donu da var içinde. Tahtaboşa çıkmak, beni ölü çamaşırlara güldürmek neyine. Ah!

Battım her elde. Kanadım her çizgide. Ah!

Bir ölebilsen! Bir ölebilsen! Buruşarak dilim. Kafesimde.

Hephaistos

“Nasıl da şaşkındır, bir kucaktan ayrılp
uçmak zorunda kalan...”

Dedim ya, gökten düştüm. Uyurken Aphrodite'nin köpüklü yatağında. Ateştim, sakatlandım. İndim ta demirciler çarşısına. Genç bir Kadın arayacaktı beni. Güzel ama kekeme, zalim ama ölümlü biri. Gelirse bu seyirlik postu ona verin, soğuyunca da, şu hırslayan döküm şiiri:

o teni dalayan kutup soluğu değildi
kalktığınız uykulardan
o cana kurt uykusu düşüren değildi
yattığınız tanrılardan

size mutluluk diledik ve bol şans
ona bağışladık utançsız bir yaz
parçalarken içinde birbirimizi
kutladık dans eden kızı ve anneyi

biz ölü kurtlarız onun içindeki
aç kurtlarız biz içinizdeki

Hektor

(Özger Aykut'a...)

“Bir göçün sesini, sahibine taşıyan karınca...”

Kamburuna tırmanmış. Gene de. Sokağı göğsüyle iterek ilerleyen ağbicim. Nereye? Dalgaların. Sürüklediği. Evimiz. Şu tarafta şimdi. Yıllarca. Başkasının kenti için savaştın. Seni. Sadece kendinin kulesi. Namuslu adamı. Güzelleştirdi acı. Bu. Bu işteki fark. Aramızdaki.

Ah! İmla. İşte ben de teslim oldum. Küreklere yapışan parmaklar gibi. Rüzgârsız. Havada. Bileğindeki korkuyla. Yüzmeye mi? Kesmeden mi ellerimi?

Paris

“İnsan teninin yumuşak pragmatizmi”ne...

Çamura. Saplandı kayığım. Dönemiyorum geriye.
Evimin. Burnumda tüttü bacası koca bir yaz.
Ardıçkuşu yardım et! Güzel böcek yardım et!
Limon kabuğu yardım et! Uykumda rüzgâr görünen,
dağ çileği yardım et! Kutbun fareleri, sinekleri, çiçekleri.
Düşümde kül olan orman... Ben. Çaresizliğinizin dili.
Kâtibiniz. Parmaklar küreklere asılır. Denizler kanar.
Boşuna. Düzensiz kırımın sesiyle akıp geçiyor zaman.

–Demirci tanrım! Kurtar ellerimi. Tek tanığımın sen.
Çok uzadı bu defin töreni. Omurgasız kaldı etim.

–Yaratma. Anımsa. Dinle çamuru. Uzan. Uzan...
Mucize. Gelirse bir kez daha. Kendi ayaklarıyla.

Gannavuji

“Şehir uyudu. Ben adını unuttum...”

Kaderin şaşsın diye, yatarmış bütün bir kent. Amcamın emriyle, gece, hep aynı saatte. Sadece annen uyanık. Hayali o görmüş bir tek. Mecbur kalmış da. Rüzgâra söylemiş. Irmağa söylemiş. Denize söylemiş. Bir yangından doğduğunu. Bir yangına kül olma diye. Kim bilebilir artık? Nerede? Hangi kalpte ses? Ah! Şafağı kişneyerek uyandıran! Ah! Parşömene kundaklanan bebek! Bir gelincik bir kez taşar kırmızısından. Şans bu ya! Bir orman yangınında. İz bırakmak isterken. İmkânlı bir harf söyle hadi! Kedersiz bir ses çıkar kolaysa! Çok duman yuttu atın. Çok ıslandı kılıcın. Tükür simsiyah tanrıları ve karaya çık şu koydan. Tükendi aşkın. Dalgaya göz kırparken.

Odysseus (Palimpsest)

“Zamanın efendileri, ılık taşların sahipleri, bebekçeye benzer gizemli sözcüklerle onlarla anlaşmayı bilen, buluşalım mı filan yerde diyen, değişik konularda öğüt veren, aman dikkat dikkat diyen la Sibylle’in değişmez dostları... Yel dilediği yerde eser, sesini işitirsin ama göremezsin, ve bilemezsin, nerden gelip nereye gider... Ama bilmezsen okşamayı kaplan kürklerini, yeşil gözlü dünyadan öğren yaratılar sırasındaki, ya da gerçek yaratıcılıktaki yerini. Kurtul kurumundan. Kurtul, alaycı seni! Sevilen kadının bedenidir, uğruna ölünen o nesnedir asıl, unutmayı inatla öğrenmemiz gereken. Geri dönmemeyi... Seni namussuz, seni korkak çakal! Ettiğin kıskançlık yemini tüm acılarımızın nedeni. Kurtul sırrından. Kurtul sefil dilenci! Ve yitir canın nerede isterse beni...”

(Julio Cortázar, Yuhanna, Ezra Pound, Olivier Rolin, Nicolas Bouvier)

Penelope (Palimpsest)

“Ne mutlu, görmeden inanabilen kadına, zamanla, yaşam akışıyla bedenini yoğuran kadına. Oturduğu yeri anlatabilen, balığı suda, yaprağı ağaçta, bulutu gökte, imgeyi şüirde bulabilen kadına. Evet, hayal meyal. Böyle bir kadın vardı. Gençti. Çok güzeldi. Yalnızlığı göz kamaştırıcı, cesareti korkutucu, ağzı söze açtı. Aklında cahil bir zaman, parmaklarında sabırsız bir hüner vardı. Sakat atları, mutsuz kılıçları. Eve dönen tükenmiş orduların, ateşkesten önce çekildiği için yaylar, düşeceğe yere ağlayan okları. Fillerin aşk yaptığı çadırları. Katıksız aşkı... Mutluluğu ve pişmanlığı birlikte imleyen daha başka şeyleri. Mesela portakal sarısını, planktonların yakamoza katkısını, suya bakakalmış adamı. Yakan. Kavuran... Ah! Son fırtınanın çoktan dağıldı tozu dumanı. ‘Fazla değil,

yeterince dinecek,' dedi ydi giderayak. (Göklerle bir düşünebilme yetisine sahip bir kuşbaz asla aldanmaz, duyar duymaz uçurumu yorumları: 'Kuşlar canım, konuşabilselerdi uçamazlardı.' 'Terk eden Genç Kadın için çifte mutluluk:' derdi hülleci bile, 'bir üzüm tanesini, yarılan bir karpuzun çatırtısıyla ikiye bölmek!') Yetti mi yıllar? Çekildi dalgalar. Saydın mı, bu kaçınıcı? Bahar. Geldi bak! Kahve kokusu silindi. Masa burada. Fincan da. Kiraz ağacının altında. Buharlaştın. Seven. Ve seven dudaktan. Uçup giden ismim... Oysa yumuşak, bağışlayan, ihtiraslı bir ikili olabilirdik. Kâğıt ve kalem gibi. Susmasaydı okyanus kadar. Bekleyişin başucunda. Gerçek ya da düş. Gündüz ya da gece. Tül. Nasılsa eksik kalacaktı. Kalp kalacaktı... 'Biz' ne demek, nasıl hem 'ben' hem 'biz' olunur, insan aynı zamanda öteki de olduğu için birisidir. Ya... Anımsıyorum. Böyle bir aşk, hiç değilse aşkın olasılığı vardı. Ama tüm bunlar alfabe ve yazının icat edilmediği o muhteşem günlerde yaşandı – Zeus adına, keşke farkına varabilmiş olsaydı. Ne kadar şanslıydı! Bir hakikat kırıntısı söz konusu olduğunda, kişinin önce kendisinin, sonra başkalarının hislerine dönük yürekli kayıtsızlığına hayranım. Tam şu an, Genç Kadın bu şiiri okurken de, dile gelmemiş ama ağzın içinde bir yerde, rahatsız edici bir susam taneciği. Aç ağzını! Kahvaltı masasına payını almaya geldi kaya sıvacısı... Ama hiç kimse, kuş dostları bile, dünyanın kursağında takılıp kalmış olduğunu fark edemedi. Bu konuda uzman tanrılardan yardım isteyemezdi! Ama niyeti, varoluşu uykusuzlukla göğüslemek de değildi. Tersine, gururu sadece Genç Kadın'ın önünde diz çöktü. Mevsimler boyunca. Ses için olduğu gibi ve tanrılara yakarırcasına, sadece ondan uyku dilendi. Oysa çaresizliği insan içindi, ve anlamak,

ve anlaşılmak, insan içindi. Yaşamak içindi: Aşkın bağlamadığı çiftin uykusu, ölüme ve onun yeraltı mezarına benzer: Karanlık, bedenleri toprak gibi örter... Gerçek şu ki, o hiçbir zaman, dünyayla gerçekten uzlaşmadı. Çevresini saran dünyanın onu getirdiği her şeye, yaşanan dünyaya ve paylaşımında ona başarısızlıklar, yıkımlar getiren dünyaya karşı çok duyarlı. Genç Kadın çok duyarlı olduğu için sevmiştir onu. Çok duyarlı olduğu için terk etti. Koşullar tüketiyor onu. Burada her şey dokunuyor ona. Aspirin bile. Kısacası, dünya yaralıyor onu. Bu şiir bitince ne yapacak? Hangi ipliğin üzerinde koşacak? Neye tutunacak? Aşksız bile olsa, hangi fille sevişecek? Gönlünün kapısı, dünyanın kapısıydı bir zaman. Hypnos'u bile pes ettiren gözleri, dünyanın gözleri... Kapanmalı artık. Hiç inanç yoksa, ışık da olmamalı. Demokrasi tüccar sınıfına edebiyat zevki aşlamakla kalmayıp, edebiyata da tüccar ruhunu ikram edeli beri. Ağzında zehir tadı. Kör, dışı bir tanık beklemek: dile gelmek istememenin en güzel biçimi..."

*(Julio Cortázar, John Fowles, Olivier Rolin, William Empson,
Paolo Maurensig, Alexis de Tocqueville)*

Sisyphos (Palimpsest)

“Düşümde gördüm ki, korkunç bir şey yapmışım; bu yüzden ne kara toprak ne deniz mezarımı kabul ediyordu, ne de cehennemde bir yerim vardı. Bunu bilerek saatlerce bekledim. Sonra arkadaşlarım gelip beni gizlice ve eski bir ayinle öldürdüler; uzun mumlar yaktılar ve beni götürdüler. Ölüm çizgisi tam belirirken yüzümde, eğilip öptü beni. Diğer yarım. Gecikmiş Kadınım: ‘Nefes alırken seni incitmekten ürkmüştüm. Hem de binlercesi birlikte yüzen balıklar gibi ürkmüştüm. Gözlerini kırpmadan ağladın, kanlı bir tören duygusuyla, günahlarından arındın. Deniz içine çekildi sonra, uyudun. Ama ben vardım. Gözünü yumduğunda kaybettiklerini düşünen sen, ve o masal ve ağıt saklayan sesinde yazgısını çeviren ben!’ İkimiz ya da hepimiz. Çevremizde bizim için yaratıklar olduğunu düşünürüz, halbuki olan sadece yabancı bir dil konuşan taşlardır. Ne soğuyacak külünüz, ne de dinecek açlığınız. Uykuda ya da uyanık, öyle güçlü ki ışığınız, farklı mevsimlerde esen rüzgârlar gibi, gelip geçecek etrafınızdan hayatlar. Ama bu sizi yıldırmasın. Size verildi yalnızlığı emanetlerin: bu kaya, bu dağ – arasında...”

(Lord Dunsany, Eylem Elif Coşkun, Dino Buzçati, Neşe Şahin)

U.a.ral

“Söz, insan olup aramızda yaşadı...”

Rüyamda. Kurt gibi ağladım sabaha kadar.
Ama şiir yazmayacağım, yazmayacağım!
Babamın kütüphanesinde, namluların üzerindedin.
Bekliyorum, göğsünü kemiren orkideyi sökesin.

Kurt gibi. Çaresiz bir kurt gibi ağladım sabaha kadar.
Nefesim, dökülsün diye koynuna. Bembeyaz, ıpsıslak.

Duydun değil mi? Yağmurun salyalarına karışan kederimi.
Ah, seni alçak! Beklemeden beni, nasıl yırtarsın çeliği?
Alev mavisini karnından, susamış yüreğine kadar.

Kurt gibi. Yas tutan dişi bir kurt gibi, çırlıçıplak.
Ölümüne. Ağladım sabaha kadar.

Dilemmamapapa

“Doğal olmayan bir durumda yüregini
açmak, iki kez acı verir insana...”

I.

Benim babam mahcup ve sevecen bir Tanrı'ya inanırdı. Ve sanırım, Tanrı'ya inandığı için onun süslerine de inanırdı. Kafası sürgünde kayıtlı bitler, kopmadan koptuğunu sanan engerekler gibi değildi. Çocukken beni hoplattığı kollarıyla, sonra çok toprak kazdı. Geceleri odasına girip yorgun kollarını gökyüzüne kaldırır, patateslerini yiyen köstebekler, kirazlarını emen kurtlar ve divleklerine işeyen kuzular için, aynı Tanrı'ya anlamadığım sözcüklerle yakarırdı. Kurşun harflerini yan yana koyan hurufatçıların parmakları, gözleri ve ciğeri için de... Oysa biliyordu, bitiremeyecekti kitabı. Sonra sıra bana gelirdi. Yavru kederine. ‘O aşk!’ derdi, çırpıntılı kolları. ‘Ey aşk! Onu zamansız alma. Anlamsız bulma. İzin ver sona ersin yolculuğu.’ Ölümün esrarlı öpücüğu annemin alınına konduğunda, neden bir okyanus kadar ağladı, anlamadım. Soramadım da...

II.

Bu sabah, kayıp adama rastladım rüyamda. Etrafı denizlerle çevrili hâlâ ve üzerinde ağaçlar. Kır vardı bir de, düzensiz ve ağaçların dizlerine kadar. Tepesindeyse bir bulut, esneyen çocuğun ağzından kaçan. Usulca yükseldi. Bembeyaz, bomboş. İnsanın üfleyesi gelir, ya da içine parmağını sokası, ismini yazası. Ama ben seyrettim. Nasılsa uzakta ve yüksekteydim. Ne çok bekledim seni, bir bilsen! Tıpkı bıraktığım gibisin, ve bıraktığım yerde, hafif bir rüzgâr. Hafif, ama büyücü. Bulut dağıldı, gölgeler ürperdi, çocuk giyindi. Ah nasıl özlemişim, yağmurda vapura binmeyi. Resim yapan kızın üstünde, martıların gömleği. Giyindi. Ve çıktı evden...

III.

Gelincik toplamaya adalara gidiyor. Bağıyor gemim: Ah, yatak!
Yağmur olup yalvardım bütün kış. Üç kez düştüm eski savaşlarda.
Bilekler kırıldı, halatlar koptu. Bilmezdim çamurun bu kadar
güçlü olduğunu. Benden aç. Oysa cevherim, yeni yeni doğmakta.
Ama bahçen, başımı döndürdü inan. Sevgilim. Gelirsen uyandır
n'olur. Korkutma beni bu kadar. Yüzeyde kaldı gözlerim ve açık.
Sularda...

Kök Manzara

“Her şey zahmetsiz bir belki ile başlıyor.
Ölüm benimle sarhoşluğum arasında duruyor...”

Ada rüzgârda kuş, at fırtınada balık, ve liman, bir göz kırpışta kutup oluyor. Günebakanlar gerçekten de aya bakıyor. Ah, imgelerin ayılttığı yüzyıla, satırı elinde koşan kış! Ölmek için dalmak nâfile. Kokarcılar mutluyken de kokuyor. Sığınağı sözcükler olan zavallı ruhta, ketum güneş iç çekerek batıyor!

Satürn

“Hiçbir haksızlığın bizi ayırmadığı o günleri özlüyorum...”

Ah bir bilsen! Ah! Longozda titreyen söğütler gibi üşüyorum.
Gözcü mü, fenerci mi, kandilci mi, yalnızcı mı, rüzgârcı mı?
Ateşi söndüren kim? Pamuğun hikâyesi için tükendi mum.
Işığın değil. Susacak dil birazdan, düşünceyi gömmemek için.
Göz. Hikâyemi soracak dünyaya, beni değil:

Kutup gemisini ortasından ikiye bölüveren günahım. Hangi
denizlerden? Bahçenize huzuru getiren sesim. Hangi köklerden?
Hangi çiçek küfreder, hangi akıl küflenir? Kalpten. Hangi aparatçık
kederi söker? Metalin hayatına lehimlenmiş karganın çılgılığında.
Olsun. Daha yaşar mıydım! Saat kaç? Mevsim ne? Ah bir bilsem!

DAĞILIŞ

“Eski günleri hatırına getir,
Ölmüş insanları canlandır,
Çok nesillerin yıllarına dikkat et;
Onları besle, çıplakları giydire.
Babana sor sana bildirecektir;
İhtiyarlarına sor, sana söyleyeceklerdir:
Unutulan ne ister?
Ne hafıza ne de farkındalık,
sadece adalet.”

Tesniye 32:7 – *Çok eski bir Türk yazıtı* –

Giorgio Agamben

Fil

Sırtında küçüktüm.
Hafifliğimi bir bilsen!
Nerden gelsin aklıma?
Senin yorulacağın!

Kalbimde bir fenerdin.
Işığını bir bilsen!
Nasıl gelsin aklıma?
Seni şaşirtacağım!

Öldün mü sahiden?
Kime sorar, kimi dinlerim şimdi?
Niye susar, niye beklerim?
Uzayda kitabın yalnızlığı var.

Anılar mutluluk verebilir diye mi?
Ya huzur, ya övünç?
Bugünümü zahmetsiz kılabilir diye mi?
Kitapta adımın yalnızlığı var.

Dilimde bir adaydı ismin: Aaaaaaaa.
(Ve sen çok)

Hhhhhh! Birileri bilsin istiyorum.
Seni nasıl sevdim? Nasıl özledim!

Ve söylesin.
Ölüler bilebilir mi?

Aşkmış

Yırtılan iki kanatmış.
Esrarmış karanlıkta.

Şansı ilk çığılıymış.
Gölün inleyen ağzında.

Deliren dudaklarıymış.
Öpücük sunduğumda.

Çaresiz parmaklarmış.
Tundra yandığında.

Gülünç gölgelerimmiş.
Yol uzadığında.

Bu kadarmış. Buzmuş.
Müzik başladığında.

Buz (Müziği)

Sana yarın rastlasam,
şimdi bıçak notana,
gene âşık olurum.
Ama bilmiyorum,
sen nerde olursun?
Değişen bir şey yok.
Üzülmene gerek yok.
Sadece ölüyorum.
Sanırım kırılma diye.
Kayboluyorum.

(kutup soğuduğunda
simsiyah ışıdığında
aklım tenine aktı
çözüldü düğümüm)

L  th  

diye içmek istedim
heves kanatlanıyor unutulunca

diye yıkanmak istedim
ateş hafifliyor ıslanınca

diye koklamak istedim
gömleğin kayıyor sırtında

(Pashlı bir kerpeten gibiydi ağzı,
d  n kestiği yer bugün kanadı.)

diye tatmak istedim
sır dağılıyor dudaklarında

diye gelmek
diye dokunmak
diye girmek istedim

bir kadın var koynunda
bir kadın var koynunda
bir kadın var koynunda

(Ben benim son halim
olabilirim, olmayabilirim de!
Bugün bir dilim et,
dün bir avuç kardım.
Birkaç cahil harfti –
esrar kadar zalim,
Hey Şans, isteseydin,
daha yaşayabilirdim.)

Güneş Batınca

Canlar gitti.
Gün geceye kavuştu.
Tüm kuleler yıkıldı.
Tüm adalar battı.
Tanrılar pazarlığa oturdu.
Ölülerle kaldım baş başa.

Su taşta gücünü sınıadı.
Taş suyun beğenisini bileledi.
Su da yoruldu. Taş da.
Göçenin gölgesi.
Toprağa emildi.

Yanıma gel. Tam sırası.
Bana çiçek ol. Bana su ol.
Beni de anımsasın.
Sana bakanlar.

Can öylesine kasvetli!
Ten öylesine çıplak!
Toprak hayal kadar nemli.
Sokak dayanılmaz sıcak.
Suskun bir ay. Belli.
Tekinsiz düşünceleri var.
Hiç piyano çalmayan.
Notalar gibi.

Kekelemeden.
Son kez ışıktan gel.
Elinde fazla bir bilet.
Dudaklarında davet.
İsmime dalgaları çağır.
Ruhuma huzur ver.

Yanıma gel. Tam sırası.
Bana su ol. Bana çiçek ol.
Beni de anımsasın.
Seni koklayanlar.

Canlar gitti. Gün geceye kavuştu.
llerle kaldım baş başa.
Güneş batınca. Gölgesine karşı.
Çok acımasızdı yolcu!

Su suda. Taş taşta.
Ateş ateşte yaşadı.
Kalp de kalpte.
Hayat hayatta yaşandı.
Ölüm de lmde.

Ama sen. Geç kalma.
Hatırlamayı. Sevince.
Konup da genler için.

Acısı sevincinden.
Ayırt edilemez.
Susan yüreğimin.

EVDE

“Ne yapılmışsa o kalır! Ah, ne mutlu
Aşkını tamama erdirenlere, çünkü o aşk
Kalacak ve sessizce yanıtlayacak lenleri:
Uçup gitse de Hayat, boşuna değildi.”

Caroline Norton

Spinoza'ya Ağıt

Bir gün çok uzaktan bir okurum,
adalet takıntınız mı var demişti
ve hiç görmediğim eli,
gayri ihtiyari saındaki tokaya gitmişti.
Yavrusunun varlığına şaşan,
bayağı bir tavşanımlı ben dedim.
Gırtladığından asılan ilkbaharı tanırım
ve kova kova ırmağa,
kütüklerin kustuğu kanı taşırım.
Bu hiç adil bir yanıt değil dedi.
Gözlerim açık uykudaydım.
Benim yerime patika yanıt verdi:

O kadar aydınlıktı ki vadim,
gnyemi çocukken kaybettim.
Yüzyıllardır bir dantelin deliğindeyim.

Astroloji

Yıldızlar kader değil görev dağıtır
annenin görevidir
ruhundaki siyanürü kızında seyreltmek
kızın görevidir anne olmayı beklemek
ne elde ne akılda tutulmayan görevidir
kutup soğuşunda metalin etini cama çevirir
batan gemiye ve acıkan suya yeni isimler verir
şiiirin kulpu kızgın bir demirdir.

Bu yaz daha çok inanıyorum
Tanrım bir ünlemken güzel
ve yazgıya inanmayan her şeyin
ve imgenin tutkalı eriyip de
sözcük görüldüğü anda
kahkahana çarpan sineğin isteğidir dileğim
çünkü alında duyulur en korkunç iniltiler
bir gün tanınmaz olur sakladığın sözcükler
ama sözcükler de adalet ister.

Benim için yazma diyen kuzeyli okurum
atları konuşuran şansın koynunda uyduğunu
ve uykunda gizlice jazz dinlediğini biliyorum
ve sana yazmaktaki amacım
bir kâğıt gibi buruşturulduğumu unutmamak.

Korkum kedili bir bakkal gibi kapanmak.

Miou Miou

Bu şiiri kitaptaki okuruma yazıyorum. Ruhunu hiç görmediğim renklerini, rüzgârın notalarına benzettiğim ve umutlarımla birlikte dileğim, tükenmiş olsun tüm işaretlerim. Yoksa aldatırım bir kez daha, iyi niyetli ve faydalı olmak adına – camın doğasını bozan tel gibi, ayın şımarttığı kadınların, fazladan bükümlü parmaklarında, sesimi paramparça ettiğim.

çünkü müzik gibi gerilim de gitti
geldiği gibi düşüncesizce gitti
yaz gibi sosyalizm gibi
nehirler dışıydı canım
denizler erkekti

Kitap

yağmur gibi zevkten delirtti
hiç yarışmadı attı yenildi
ayağımdan çekip aldı yolu
kalemdi kâğıttı sismograftı
felaketimizin sarhoş temsili

Kuzey

Budanmış bir ağaç gibi yürüdüm eve.
Gömleğim toz pembe, çoraplarım kan revan.
Sağım da binlerce vapurdumanı.
Solumda uyuyakalmış tek ayaklı makasçı.
Önüm uçurum. Mevsim bahar.
Kuşların nabzının tellerde attığı.

İçinde uzak olmayan alınma koyunca,
her dilde sallanan elini. Sızladı yeleken gözlerim.
Aklıma hayat geldi, yarım kalmışım belli ki.
Ah dalkıran, buğdaypası döken, hayal karıştıran!
Adını bilmediğim pulkanatlı yönde,
mezarlıkla evi buluşturan.

Evde

Uzayın bittiği masanın örtüsünde,
çiçekler açıyor gece gece.
Açılışın sesi yok, kumaşın da.
Ne de kitabın anlaşılır bir tümcesi.
Demek ki, çiçekleri açtıran,
kapatan bilgisi hissedişin,
gözyaşı şişesini ve defteri,
taklit edilemez mucizesiyle dilin.

Koku duyum yok!
Çiçek açarken kanayan tomurcuklar var.
Ve açılıştta, zamanın çizgi çizgi kırılışı.

Ah!
Aslında her şey ışıkmış!
Olanaklı bir uzaklığın pençesinde yanıp sönen.
Göze düşen ve gözden düşmeyi bekleyen.
Kırmızı bir yıldız gibi.

5 Temmuz 2007 - 6 Mayıs 2012
Ankara

Şiirlerdeki Epigraflar

Deus absconditus: *Yuhanna İncili*, 4:10.

Oogir: John Fowles, *Mantissa*, s. 174.

Caliban: *Tesniye*, 32:38.

Sicarius: John Fowles, *Abanoz Kule*, s. 267.

Quasimodo: Gabriel Garcia Marquez, *Kolera Günlerinde Aşk*, s. 73.

Rayuela: Julio Cortázar, *Sekekek*, s. 18.

Sibylla: Olivier Rolin, *Port Sudan*, s. 72.

Hephaistos: Rainer Maria Rilke, *Duino Ağtaları*, s. 61.

Hektor: Özer Aykut, *Karantina*, s. 47.

Paris: John Fowles, *Abanoz Kule*, s. 264

Gannavuji: Jacques Brel, *La ville s'endormait*. Şarkı sözü.

U.a.ral: *Yuhanna İncili*, 1:14.

Dilemmamapapa: Lautréamont, *Maldoror'un Şarkıları*, s. 37.

Kök Manzara: Walter Benjamin, *Esrar Üzerine*, s. 108, 52.

Satürn: Paolo Maurensig, *Yaralı Venüs*, s. 137.

“ben tanrı olsam Şimdi
seni karınca yapardım

adil olmak gerekirse
bu bir mezar
bahçende bağıran tepe kadar yüksek
çıkmaaya direnemeyeceğin”

978-605-4734-17-7

HEL ŞİR

10 TL

9 786054 734177